

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра фінансів та оподаткування

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи,
проф. Гаврилюк С. В.

[Handwritten signature]
16.10 2013р.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

РОБОЧА ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

підготовки

бакалавр

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузі знань

0306- Менеджмент і адміністрування

(шифр і назва напрямку)

напряму підготовки

6.030601 -Менеджмент

(шифр і назва спеціальності)

Робоча програма навчальної дисципліни «Державне регулювання економіки» для студентів 2 курсу галузі знань 0306 – Менеджмент і адміністрування», напряму підготовки 6.030601 – Менеджмент.

"27" 08, 2013 р. – 30 с.

Укладач:

К.е.н., ст. викл. кафедри фінансів та оподаткування Борисюк О.В.

Рецензент:

К.е.н., доц. кафедри фінансів та кредиту Сташук О.В.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри фінансів та оподаткування

протокол № 1 від 29.08 2013 р.

Незатверджено (протокол № 1 від 08.08.2014 р)
(протокол № 13 від 27.05.2015 р)

Завідувач кафедри: (Карлін М.І.)
(підпис) (прізвище, ініціали)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією інституту економіки та менеджменту

протокол № 1 від 04.09 2013 р.

Голова науково-методичної комісії інституту (Бегун С.І.)
(підпис) (прізвище, ініціали)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 2 від 16.10 2013 р.

© Борисюк О.В., 2013

Вступ

Програма навчальної дисципліни «Державне регулювання економіки» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності «Менеджмент».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система відносин між органами державного регулювання.

Міждисциплінарні зв'язки: курс «Державне регулювання економіки» вивчається у комплексі з вивченням таких дисциплін 1) політична економія; 2) економічна діагностика; 3) мікроекономіка; 4) управління проектами; 5) макроекономіка; 6) фінансовий менеджмент 7) економічна історія; 8) історія економічних учень; 9) міжнародна економіка; 10) економіка підприємства.

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів:**

1. Теоретичні основи державного регулювання економіки.
2. Державне регулювання національної економіки на мікро рівні.
3. Державне регулювання національної економіки на макроекономічному рівні.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо – кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Шифр і назва галузі знань - 0306 – Менеджмент і адміністрування	вибіркова
	Шифр і назва напрямку підготовки – 6.030601– Менеджмент	
Модулів – 3	Спеціальність – «Менеджмент»	Рік підготовки – 2
Змістових модулів		Семестр – 3 (повний і скорочений термін навчання)
ІНДЗ: немає		Лекції – 28 год.
Загальна кількість годин – 144		Практичні (семінари) – 26 год.
Тижневих годин (для заочної форми навчання):	Освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр	Лабораторні ----- год.
Аудиторних – 14 самостійної роботи індивідуальної роботи		Самостійна робота – 48 год.
		Індивідуальна робота – 42 год.
		Форма контролю: <u>залік</u>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Державне регулювання економіки» є формування системи знань з методології, методики та організаційних основ державного регулювання економіки.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Державне регулювання економіки» є:

- забезпечити студентів знаннями з теоретичних основ державного регулювання економіки; сутності, цілей і завдань державного регулювання економіки;
- теоретичних основ формування і реалізації стратегії соціально-економічної політики держави;
- методів впливу держави на соціально-економічні процеси;
- методології соціально-економічного прогнозування і програмування економічного й соціального розвитку.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати : особливості державного регулювання національної економіки України з урахуванням загальних цивілізаційних тенденцій розвитку сучасних економічних систем та рис, притаманних власне національній моделі економіки України.

вміти : застосовувати отримані знання для практичних цілей, розраховувати й аналізувати основні економічні показники національної економіки.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи державного регулювання економіки

ТЕМА 1. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЯК МЕТОД УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ

1. Вади ринкового саморегулювання. Межа виробничих можливостей. Командна, ринкова та змішана форми організації економіки. Ефективність за Парето. Вади ринкового саморегулювання: неспроможність конкуренції; нездатність економіки забезпечувати людей суспільними товарами; зовнішні ефекти (екстерналії); неповнота ринків; недосконалість інформації; економічна нестабільність.

2. Функції держави у сучасній економіці. Функції держави: політична, соціальна, міжнародна, економічна. Економічні функції держави: емісійна; формування правових засад функціонування економіки; усунення вад ринкового саморегулювання; перерозподіл доходів; забезпечення людей обов'язковими товарами.

3. Сутність державного регулювання економіки. Сутність понять: «державне втручання в економіку», «державне управління», «економічна політика держави», «державна регуляторна політика», «державне регулювання економіки». Об'єкти та суб'єкти економічної політики держави. Вади державного «втручання» в економіку.

4. Методи державного регулювання економіки. Елементи державного регулювання економіки. Методи прямого та непрямого (опосередкованого) регулювання. Правові, адміністративні, економічні та пропагандистські методи регулювання економіки.

5. Система органів державного регулювання економіки. Роль державних органів України у впровадженні економічної політики: Президента, Верховної Ради, Кабінету Міністрів, Національного банку, Антимонопольного комітету, Фонду державного майна, міністерств та інших центральних органів державної виконавчої влади України, місцевих державних адміністрацій. Основні положення концепції адміністративної реформи.

ТЕМА 2. СТРАТЕГІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

1. Сутність стратегії соціально економічної політики. Визначення суспільних потреб та інтересів. Обґрунтування цілей. Ієрархія цілей. Державні пріоритети. Дерево цілей. Стратегічні, тактичні, оперативні цілі. Постіндустріальне суспільство. Концепція соціально-економічної політики. Соціально орієнтована ринкова економіка. Стратегія економічної та соціальної політики України.

2. Соціально-економічне прогнозування. Сутність понять: «прогноз», «гіпотеза», «план (програма)». Функції соціально-економічного прогнозування. Принципи соціально-економічного прогнозування: наукової обґрунтованості, адекватності, альтернативності, системності, цілеспрямованості. Класифікація соціально-економічних прогнозів. Типологія методів прогнозування. Інтуїтивні та формалізовані методи прогнозування.

3. Макроекономічне планування. Директивне та індикативне планування. Сутність реформування макроекономічного планування. Система макроекономічного планування в Україні. Державна програма економічного і соціального розвитку України (ДПЕСР) як форма макроекономічного планування. Зміст ДПЕСР України на середньо- та короткостроковий періоди. Послідовність розроблення ДПЕСР. Принципи макроекономічного планування. Система показників макроекономічних планів. Методи планово-економічних розрахунків. Система балансів, норм і нормативів. Структура ДПЕСР України. Розділи і розрізи макроекономічних планів.

4. Державне програмно-цільове планування. Сутність програмно-цільового методу планування. Цільова комплексна програма (ЦКП). Класифікація ЦКП. Життєвий цикл ЦКП. Зміст етапів програмно-цільового планування: відбір переліку проблем, що підлягають програмному розв'язанню; формування та видача вихідного завдання на розроблення ЦКП; розроблення проекту ЦКП; затвердження ЦКП; реалізація ЦКП; звіт про виконання ЦКП. Сутність поняття «соціально-економічна проблема». Статус учасників програмно-цільового планування. Вимоги щодо цілей ЦКП: конкретність, визначеність у часі, реальність. Організаційно-економічний механізм реалізації ЦКП.

5. Контроль за виконанням макроекономічних планів і державних програм. Сутність поняття «контроль». Запобіжний, поточний і завершальний контроль. Етапи контролю: розроблення критеріїв і нормативів, зіставлення фактичних результатів з критеріями і нормативами; коригуючі дії.

ТЕМА 3. ФІНАНСОВО-БЮДЖЕТНА ТА ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА

1. Фінансово-бюджетне регулювання. Державні фінанси. Зведений баланс фінансових ресурсів. Державний бюджет. Державні позабюджетні фонди. Доходи та видатки державного бюджету. Структура видатків бюджету. Бюджетна класифікація. Дотації, субсидії, субвенції. Дефіцит, профіцит, секвестр державного бюджету. Державний борг. Етапи бюджетного процесу. Стратегія і тактика фінансово-бюджетної політики України.

2. Податкове регулювання. Податкова система. Система оподаткування. Система податкових органів. Функції, види та форми оподаткування. Принципи побудови податкової системи. Загальнодержавні податки і збори в Україні. Податковий тягар. Завдання податкової реформи в Україні.

3. Регулювання суспільного сектору економіки. Сутність суспільних товарів. Чисті, приватні, змішані та локальні суспільні товари. Сектор загального державного управління (СЗДУ). Ефективність суспільного сектору економіки. Регулювання діяльності установ СЗДУ. Джерела фінансування діяльності установ СЗДУ. Кошториси доходів і видатків установ СЗДУ.

4. Державне замовлення як засіб задоволення державних потреб. Державне замовлення. Державні потреби в продукції (роботах, послугах). Однопродуктові матеріальні баланси попиту і пропозиції найважливіших видів продукції. Державні замовники. Виконавці державних замовлень. Державний контракт. Тендер. Етапи конкурсного відбору виконавців державних замовлень.

5. Грошово-кредитне регулювання. Грошово-кредитна політика. Національний банк і банківська система України. Загальні та селективні методи грошово-кредитного регулювання. Грошова емісія. Операції з цінними паперами на відкритому ринку. Управління обов'язковими резервами. Регулювання облікової ставки та банківського процента. Норми обов'язкових резервів. Валютне регулювання. Ревальвація, девальвація національної грошової одиниці. Стратегія і тактика грошово-кредитної політики України.

ТЕМА 4. СТРУКТУРНА ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

1. Структура та структурні зрушення в розвитку економіки. Поняття «структура економіки». Роль структурних зрушень в економічному розвитку. Характеристика структури економіки України. Види структури економіки. Відтворювальні пропорції. Галузева структура. Регіональна структура.

2. Структурний ефект і вимірювання його. Сутність структурного ефекту. Коефіцієнт абсолютних структурних зрушень. Коефіцієнт відносних структурних зрушень. Вплив структурних зрушень на динаміку виробничої функції.

3. Державне регулювання структурних зрушень в економіці. Концепція пріоритетів соціально-економічного розвитку. Критерії визначення державних пріоритетів. Активна структурна політика. Пасивна структурна

політика. Методи реалізації структурної політики. Стратегія і тактика структурної політики України.

4. Державне регулювання інвестиційної діяльності. Інвестиції як фактор структурних зрушень в економіці. Сутність понять: «інвестиції» та «інвестиційна діяльність». Суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності. Класифікація форм і видів інвестицій. Визначення пріоритетних сфер і державних інвестиційних проєктів. Методи аналізу інвестиційної привабливості сегментів ринку. Фактор часу в оцінці витрат і результатів інвестиційної діяльності. Оцінка інфляції та ризиків при прийнятті інвестиційних рішень. Показники економічної ефективності інвестицій. Пряме управління державними інвестиціями. Державні капітальні вкладення та державне замовлення в капітальному будівництві. Податкове регулювання інвестиційної діяльності. Фінансово-кредитне регулювання інвестиційної діяльності. Амортизаційна політика. Регулювання участі інвесторів у приватизації. Державне регулювання ринку цінних паперів. Експертиза інвестиційних проєктів. Захист інвестицій. Завдання інвестиційної стратегії в Україні.

Змістовний модуль 2.

Державне регулювання національної економіки на мікро рівні

ТЕМА 5. НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ТА ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА

1. Науково-технічний прогрес та економічне зростання. Сутність НТП. Вплив НТП на економічний і соціальний розвиток, криву виробничих можливостей, рівноважне економічне зростання. Концепція науково-технічного прогресу.

2. Необхідність і сутність науково-технічної політики. Розвиток науки як складова економічної політики. Цілі, принципи, завдання та напрями науково-технічної політики. Організаційні засади науково-технічної політики в Україні. Форми та методи реалізації науково-технічної політики. Прямі та опосередковані методи науково-технічної політики.

3. Державне регулювання інноваційних процесів. Інновації як специфічна форма НТП. Етапи інноваційного процесу. Класифікація інновацій. Фази поширення інновацій. Суб'єкти та об'єкти інноваційної діяльності. Ефективність державної підтримки інноваційних процесів. Витрати на виробництво інноваційного продукту. Ефект інноваційної діяльності. Методи державного регулювання інноваційного процесу в промисловості.

ТЕМА 6. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА

1. Підприємництво як об'єкт державного регулювання. Підприємництво: економічний зміст і роль в економіці України. Види підприємницької діяльності, їх характеристика. Класифікація форм

підприємництва. Інноваційне підприємство. Організаційно-правові форми підприємництва.

2. Роль держави у становленні підприємницького середовища в Україні. Проблеми розвитку підприємництва. Сутність державної політики сприяння підприємництва. Державне регулювання приватизації. Антимонопольна політика держави. Інститут банкрутства та санації підприємств. Проблеми легалізації тіньової економіки в Україні.

3. Механізм державного регулювання підприємництва. Особливості та перспективи реформування оподаткування, обліку та звітності підприємницьких структур. Реєстрація та ліквідація підприємств. Ліцензування підприємницької діяльності. Інспекція та контроль за діяльністю підприємств. Система державної підтримки підприємництва. Правове, матеріально-технічне, організаційне, інформаційне забезпечення підприємницької діяльності. Державні програми підтримки підприємництва.

4. Фінансові важелі державної підприємницької політики. Податкове регулювання. Дотації, субсидії, субвенції. Державне кредитування. Сприяння розвитку фінансово-промислових груп. Роль державних органів підтримки підприємництва.

ТЕМА 7. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Засади зовнішньоекономічної політики. Сутність поняття «зовнішньоекономічна політика». Завдання та принципи зовнішньоекономічної політики. Правова база регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Правові режими для іноземних суб'єктів господарської діяльності на території України. Види зовнішньоекономічної діяльності. Система органів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Стратегія і тактика зовнішньоекономічної політики України.

2. Регулювання торговельної діяльності. Протекціонізм і вільна торгівля. Адміністративні інструменти державного регулювання зовнішньоторговельної діяльності: ліцензування, квотування, державна монополія на зовнішню торгівлю окремими товарами. Економічні методи регулювання зовнішньої торгівлі. Митні інструменти: ввізне та вивізне мито, мінімальна митна вартість, антидемпінгове мито. Немитні інструменти: субсидії виробникам експортних товарів, пільгове державне кредитування експортерів.

3. Регулювання іноземного інвестування. Іноземні інвестиції. Стимулювання іноземних інвестицій: податкові пільги, валютні гарантії, фінансове сприяння, захист від конкуренції. Державні гарантії захисту іноземних інвестицій. Форми підприємств з іноземними інвестиціями. Вільні економічні зони. Регулювання умов інвестування за межі держави. Стратегія і тактика політики іноземного інвестування в Україні.

4. Роль держави в залученні іноземних кредитів. Іноземні кредити. Необхідність залучення іноземних кредитів у національну економіку. Джерела іноземних кредитів в економіку України. Порядок залучення іноземних кредитів. Порядок погашення іноземних кредитів. Стратегія і тактика політики іноземного кредитування в Україні.

ТЕМА 8. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН ТА ІНФЛЯЦІЇ

1. Необхідність і методи державного регулювання цін. Основні регулювальні функції ціни. Недоліки ціни як універсального засобу ринкового саморегулювання: нездатність урахувати колективні соціальні та економічні інтереси; породження інфляції; безробіття. Ступінь державного «втручання» у ціноутворення. Цінове законодавство. Види цін та їх характеристика. Система органів ціноутворення, їх завдання та функції. Контроль за додержанням дисципліни цін. Система органів контролю за цінами. Заходи державного втручання в процес ціноутворення залежно від стану економічного розвитку країни. Прямі та опосередковані методи державного регулювання цін. Цілі державного регулювання цін. Відвернення руйнівного впливу цін на економіку. Стримання інфляції за допомогою політики доходів. Забезпечення доступу до товарів першої необхідності усім верствам населення. Захист внутрішнього ринку від негативного впливу зовнішньої конкуренції. Стримання монополізму та забезпечення конкурентного середовища. Необхідність державного регулювання цін і тарифів підприємств-монополістів. Державне регулювання цін монопольних утворень, у тому числі природних монополій. Декларування цін.

2. Антиінфляційна політика. Сутність інфляції. Необхідність боротьби з інфляцією. Фактори інфляції: інфляція попиту, інфляція витрат. Сутність антиінфляційної політики. Дефляційна політика. Стримувальна фінансово-кредитна політика. Зменшення грошової пропозиції. Роль Національного банку України у проведенні антиінфляційної політики. Скорочення бюджетного дефіциту шляхом збільшення доходів і зменшення державних видатків. Скорочення державних видатків через поетапне обмеження дотацій та субсидій, зменшення витрат на соціальні програми, науку, освіту тощо. Політика доходів (регулювання витрат). Адаптаційна політика. Індексація доходів та її недоліки.

Змістовний модуль 3.

Державне регулювання національної економіки на макро рівні

ТЕМА 9. РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА

1. Регіональна економічна політика, її сутність і завдання. Сутність понять: «регіон», «регіональна економічна політика», «регіональна структура

економіки». Регіон як соціально-економічна система. Об'єкти і суб'єкти регіональної політики. Принципи та пріоритети державної регіональної політики. Стратегія регіонального розвитку. Складові регіональної економічної політики. Стратегія і тактика регіональної політики України.

2. Механізм реалізації державної регіональної економічної політики. Законодавча база механізму регіональної політики. Складові елементи механізму регіональної політики. Функції центральних державних органів і місцевих державних адміністрацій щодо регіональної економічної політики. Механізм взаємовідносин місцевих представницьких і виконавчих органів із загальнодержавними органами, підприємствами (установами, організаціями) та населенням. Фінансово-економічна база місцевого самоврядування. Об'єкти комунальної власності.

3. Державне регулювання соціально-економічного розвитку регіонів. Адміністративні, правові та економічні методи державного регулювання розвитку регіонів. Державні централізовані капітальні вкладення. Державні регіональні та галузеві програми. Передача об'єктів загальнодержавної власності до сфери управління місцевих державних адміністрацій. Регіональні замовлення на поставки продукції для задоволення державних потреб. Завдання та зміст програм економічного і соціального розвитку регіонів. Методика і порядок розроблення програм економічного і соціального розвитку регіону.

4. Місцеві бюджети як фінансова основа економічного розвитку регіонів. Принципи формування місцевих бюджетів. Доходи місцевих бюджетів. Нормативи відрахувань загальнодержавних податків і зборів до місцевих бюджетів. Місцеві податки та збори. Бюджетні субсидії, субвенції, дотації. Видатки місцевих бюджетів.

ТЕМА 10. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ

1. Сутність і мета соціальної політики. Сутність поняття «соціальна політика». Мета соціальної політики. Соціальний захист населення. Соціальні гарантії. Соціальний і ринковий підходи до соціальної політики. Концепція соціальної політики в Україні. Складові соціальної політики. Адресна підтримка соціально незахищених верств населення. Пенсійна реформа. Політика у сфері заробітної плати та зайнятості населення. Розвиток соціальної сфери. Демографічна політика. Політика щодо формування середнього класу.

2. Основні завдання та показники соціальної політики. Сутність поняття «рівень життя населення». Система показників рівня та якості життя населення: соціально-демографічні показники; узагальнюючі показники; показники оплати праці та доходів населення; показники рівня споживання населенням товарів і послуг; показники споживчих настроїв домогосподарств.

3. Реальні доходи населення та їх регулювання. Реальні доходи населення як синтетичний показник добробуту людей. Баланс грошових доходів і витрат населення, схема та методика розроблення. Методика розрахунку реальних доходів населення. Державне регулювання доходів населення.

4. Регулювання обсягу споживання матеріальних благ і послуг. Показники обсягів споживання населенням матеріальних благ і послуг та методика обчислення їх. Прожитковий мінімум. Мінімальний споживчий бюджет. Мінімальний нормативний споживчий кошик. Норми споживання населенням продуктів харчування, товарів і послуг. Межа малозабезпеченості. Мінімальні заробітна плата, пенсія, стипендія, допомога.

5. Регулювання ринку праці та зайнятості населення. Необхідність державного регулювання ринку праці. Система трудових балансів. Зведений баланс трудових ресурсів. Баланс ринку праці. Система органів державного регулювання зайнятості населення. Методи державного регулювання зайнятості населення. Державний фонд сприяння зайнятості населення.

ТЕМА 11. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Необхідність охорони навколишнього природного середовища. Сутність поняття «екологія». Класифікація природних ресурсів. Стійкість природного середовища до техногенного навантаження. Сутність природно-антропогенних процесів. Техногенний і сталий типи економічного розвитку. Пасивна та активна екологічна політика.

2. Принципи та об'єкти охорони навколишнього природного середовища. Принципи та об'єкти охорони навколишнього природного середовища. Сутність екологічної політики в Україні.

3. Державне екологічне регулювання. Сутність екологічного регулювання. Екологічне законодавство. Управління в сфері охорони навколишнього природного середовища. Інструменти екологічного регулювання: екологічна експертиза, моніторинг стану довкілля, екологічні стандарти і нормативи, екологічні програми, кадастри природних ресурсів, зонування територій, санкції за порушення норм екологічного законодавства.

4. Державне управління в галузі охорони навколишнього природного середовища. Система державних органів управління в галузі охорони навколишнього природного середовища. Функції Верховної Ради, Кабінету Міністрів, Міністерства екології та природних ресурсів України, місцевих державних адміністрацій і т. п. в екологічній сфері. Роль громадських організацій в екологічній сфері.

5. Економічний механізм забезпечення природоохоронної діяльності. Джерела фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища. Порядок оплати використання природних ресурсів. Платежі за забруднення довкілля. Ліміти викидів і скидів забруднюючих речовин у

навколишнє природне середовище. Фонди охорони навколишнього природного середовища.

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

№	Назва тем	Всього годин	Кредити ECTS	Ауд. занять	У тому числі		Інд. роб.	Сам. роб.
					Лекції	Практ.		
4. Змістовий модуль 1. Теоретичні основи державного регулювання економіки.								

1.	Державне регулювання економіки як метод управління економікою	12	1	4	2	2	4	4
2.	Стратегія соціально-економічного розвитку країни	12		4	2	2	4	4
3.	Фінансово-бюджетна та грошово-кредитна політика	12		4	2	2	4	4
4.	Структурна та інвестиційна політика	12		4	2	2	4	4
5. Змістовий модуль 2. Державне регулювання національної економіки на мікро рівні.								
5.	Науково-технічна та інноваційна політика	12	1	4	2	2	4	4
6.	Державне регулювання підприємництва	12		4	2	2	4	4
7.	Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	12		4	2	2	4	4
8.	Державне регулювання цін та інфляції	14		4	2	2	4	6
Змістовий модуль 3. Державне регулювання національної економіки на макроекономічному рівні.								
9.	Регіональна економічна політика	16	1	8	4	4	4	4
10.	Соціальна політика держави	16		8	4	4	4	4
11.	Державне регулювання природоохоронної діяльності	16		8	4	4	4	4
Всього:		144		54	28	26	42	48

5. Теми практичних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ ЯК МЕТОД УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ	

	<p>1. Предмет та задачі курсу державне регулювання економіки .</p> <p>2. Економічні теорії та базисні інститути національної економіки.</p> <p>3. Ознаки та моделі національних економік.</p> <p>4. Особливості державного регулювання національної економіки України.</p>	2
2	<p>Тема 2. СТРАТЕГІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ</p> <p>1. Сутність стратегії соціально економічної політики.</p> <p>1.1. Визначення суспільних потреб та інтересів. Обґрунтування цілей. Ієрархія цілей.</p> <p>1.2. Державні пріоритети. Дерево цілей. Стратегічні, тактичні, оперативні цілі. Постіндустріальне суспільство. Концепція соціально-економічної політики.</p> <p>1.3. Соціально орієнтована ринкова економіка. Стратегія економічної та соціальної політики України.</p> <p>2. Соціально-економічне прогнозування.</p> <p>2.1. Сутність понять: «прогноз», «гіпотеза», «план (програма)».</p> <p>2.2. Функції соціально-економічного прогнозування.</p> <p>2.3. Принципи соціально-економічного прогнозування: наукової обґрунтованості, адекватності, альтернативності, системності, цілеспрямованості.</p> <p>2.4. Класифікація соціально-економічних прогнозів. Типологія методів прогнозування. Інтуїтивні та формалізовані методи прогнозування.</p> <p>3. Макроекономічне планування.</p> <p>3.1. Директивне та індикативне планування. Сутність реформування макроекономічного планування.</p> <p>3.2. Система макроекономічного планування в Україні.</p> <p>3.3. Державна програма економічного і соціального розвитку України (ДПЕСР) як форма макроекономічного планування.</p> <p>3.4. Зміст ДПЕСР України на середньо- та короткостроковий періоди. Послідовність розроблення ДПЕСР..</p> <p>4. Державне програмно-цільове планування.</p> <p>4.1. Сутність програмно-цільового методу планування. Цільова комплексна програма (ЦКП). Класифікація ЦКП. Життєвий цикл ЦКП.</p> <p>4.2. Зміст етапів програмно-цільового планування:</p> <p>4.3. Сутність поняття «соціально-економічна проблема».</p> <p>4.4. Статус учасників програмно-цільового планування.</p> <p>5. Контроль за виконанням макроекономічних планів і державних програм.</p>	2
3	<p>Тема 3. ФІНАНСОВО-БЮДЖЕТНА ТА ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА</p> <p>1. Фінансово-бюджетне регулювання.</p> <p>1.1. Державні фінанси. Зведений баланс фінансових ресурсів.</p> <p>1.2. Державний бюджет. Державні позабюджетні фонди.</p> <p>1.3. Доходи та видатки державного бюджету.</p> <p>1.4. Структура видатків бюджету. Бюджетна класифікація.</p> <p>1.5. Дотації, субсидії, субвенції.</p>	2

	<p>2. Податкове регулювання. 2.1.Податкова система. Система оподаткування. 2.2.Система податкових органів. Функції, види та форми оподаткування. 2.3.Принципи побудови податкової системи. 3. Регулювання суспільного сектору економіки. 3.1.Сутність суспільних товарів. 3.2.Чисті, приватні, змішані та локальні суспільні товари. 3.3.Сектор загального державного управління (СЗДУ). 4. Державне замовлення як засіб задоволення державних потреб. 4.1.Державне замовлення. Державні потреби в продукції (роботах, послугах). 4.2.Однопродуктові матеріальні баланси попиту і пропозиції найважливіших видів продукції. 4.3.Державні замовники. Виконавці державних замовлень. 4.4.Державний контракт. Тендер. Етапи конкурсного відбору виконавців державних замовлень. 5. Грошово-кредитне регулювання. 5.1.Грошово-кредитна політика. 5.2.Національний банк і банківська система України. 5.3.Загальні та селективні методи грошово-кредитного регулювання.</p>	
4	<p>Тема 4. СТРУКТУРНА ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА 1. Структура та структурні зрушення в розвитку економіки. Поняття «структура економіки». 1.1.Роль структурних зрушень в економічному розвитку. 1.2.Характеристика структури економіки України. 1.3.Види структури економіки. Відтворювальні пропорції. Галузева структура. Регіональна структура. 2. Структурний ефект і вимірювання його. 2.1.Сутність структурного ефекту. 2.2.Коефіцієнт абсолютних структурних зрушень. 2.3.Коефіцієнт відносних структурних зрушень. Вплив структурних зрушень на динаміку виробничої функції. 3. Державне регулювання структурних зрушень в економіці. Концепція пріоритетів соціально-економічного розвитку. 3.1.Критерії визначення державних пріоритетів. 3.2.Активна структурна політика. 3.3.Пасивна структурна політика. 4. Державне регулювання інвестиційної діяльності. 4.1.Інвестиції як фактор структурних зрушень в економіці. Сутність понять: «інвестиції» та «інвестиційна діяльність». 4.2.Суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності. 4.3.Класифікація форм і видів інвестицій.</p>	2
5	<p>Тема 5. НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ТА ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА 1. Науково-технічний прогрес та економічне зростання. 1.1.Сутність НТП. 1.2.Вплив НТП на економічний і соціальний розвиток, криву виробничих можливостей, рівноважне економічне зростання.</p>	2

	<p>Концепція науково-технічного прогресу.</p> <p>2. Необхідність і сутність науково-технічної політики.</p> <p>2.1. Розвиток науки як складова економічної політики.</p> <p>2.2. Цілі, принципи, завдання та напрями науково-технічної політики.</p> <p>2.3. Організаційні засади науково-технічної політики в Україні.</p> <p>3. Державне регулювання інноваційних процесів. Інновації як специфічна форма НТП.</p>	
6	<p>Тема 6. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА</p> <p>1. Підприємництво як об'єкт державного регулювання.</p> <p>1.1. Підприємництво: економічний зміст і роль в економіці України.</p> <p>1.2. Види підприємницької діяльності, їх характеристика.</p> <p>1.3. Класифікація форм підприємництва.</p> <p>2. Роль держави у становленні підприємницького середовища в Україні.</p> <p>2.1. Проблеми розвитку підприємництва.</p> <p>2.2. Сутність державної політики сприяння підприємництва. Державне регулювання приватизації.</p> <p>2.3. Антимонопольна політика держави.</p> <p>3. Механізм державного регулювання підприємництва.</p> <p>3.1. Особливості та перспективи реформування оподаткування, обліку та звітності підприємницьких структур.</p> <p>3.2. Реєстрація та ліквідація підприємств.</p> <p>3.3. Ліцензування підприємницької діяльності.</p> <p>4. Фінансові важелі державної підприємницької політики.</p> <p>4.1. Податкове регулювання. Дотації, субсидії, субвенції. Державне кредитування.</p> <p>4.2. Сприяння розвитку фінансово-промислових груп.</p> <p>4.3. Роль державних органів підтримки підприємництва.</p>	2
7	<p>Тема 7. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <p>1. Засади зовнішньоекономічної політики.</p> <p>1.1. Сутність поняття «зовнішньоекономічна політика». Завдання та принципи зовнішньоекономічної політики.</p> <p>1.2. Правова база регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Правові режими для іноземних суб'єктів господарської діяльності на території України.</p> <p>1.3. Види зовнішньоекономічної діяльності. Система органів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>2. Регулювання торговельної діяльності.</p> <p>2.1. Протекціонізм і вільна торгівля.</p> <p>2.2. Адміністративні інструменти державного регулювання зовнішньоторговельної діяльності: ліцензування, квотування, державна монополія на зовнішню торгівлю окремими товарами.</p> <p>2.3. Економічні методи регулювання зовнішньої торгівлі.</p> <p>2.4. Митні інструменти: ввізне та вивізне мито, мінімальна митна вартість, антидемпінгове мито. Немитні інструменти: субсидії виробникам експортних товарів, пільгове державне кредитування експортерів.</p>	2

	<p>3. Регулювання іноземного інвестування.</p> <p>3.1. Іноземні інвестиції. Стимулювання іноземних інвестицій: податкові пільги, валютні гарантії, фінансове сприяння, захист від конкуренції.</p> <p>3.2. Державні гарантії захисту іноземних інвестицій. Форми підприємств з іноземними інвестиціями.</p> <p>3.3. Вільні економічні зони. Регулювання умов інвестування за межі держави. Стратегія і тактика політики іноземного інвестування в Україні.</p> <p>4. Роль держави в залученні іноземних кредитів.</p> <p>4.1. Іноземні кредити. Необхідність залучення іноземних кредитів у національну економіку.</p> <p>4.2. Джерела іноземних кредитів в економіку України.</p> <p>4.3. Порядок залучення іноземних кредитів.</p> <p>4.4. Порядок погашення іноземних кредитів. Стратегія і тактика політики іноземного кредитування в Україні.</p>	
8	<p>Тема 8. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН ТА ІНФЛЯЦІЇ</p> <p>1. <i>Необхідність і методи державного регулювання цін.</i></p> <p>1.1. Основні регулювальні функції ціни.</p> <p>1.2. Недоліки ціни як універсального засобу ринкового саморегулювання: нездатність урахувати колективні соціальні та економічні інтереси; породження інфляції; безробіття.</p> <p>1.3. Ступінь державного «втручання» у ціноутворення. Цінове законодавство. Види цін та їх характеристика.</p> <p>1.4. Система органів ціноутворення, їх завдання та функції.</p> <p>2. <i>Антиінфляційна політика.</i></p> <p>2.1. Сутність інфляції.</p> <p>2.2. Необхідність боротьби з інфляцією.</p> <p>2.3. Фактори інфляції: інфляція попиту, інфляція витрат. 2.4. Сутність антиінфляційної політики.</p>	2
9	<p>Тема 9. РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА</p> <p>1. <i>Регіональна економічна політика, її сутність і завдання.</i></p> <p>1.1. Сутність поняття: «регіон», «регіональна економічна політика», «регіональна структура економіки».</p> <p>1.2. Регіон як соціально-економічна система. Об'єкти і суб'єкти регіональної політики.</p> <p>1.3. Принципи та пріоритети державної регіональної політики. Стратегія регіонального розвитку.</p> <p>1.4. Складові регіональної економічної політики. Стратегія і тактика регіональної політики України.</p> <p>2. <i>Механізм реалізації державної регіональної економічної політики.</i></p> <p>2.1. Законодавча база механізму регіональної політики. 2.2. Складові елементи механізму регіональної політики.</p> <p>2.3. Функції центральних державних органів і місцевих державних адміністрацій щодо регіональної економічної політики.</p> <p>3. <i>Державне регулювання соціально-економічного розвитку регіонів.</i> Адміністративні, правові та економічні методи державного регулювання розвитку регіонів. Державні централізовані капітальні вкладення. Державні регіональні та галузеві програми. Передача</p>	2

	<p>об'єктів загальнодержавної власності до сфери управління місцевих державних адміністрацій. Регіональні замовлення на поставки продукції для задоволення державних потреб. Завдання та зміст програм економічного і соціального розвитку регіонів. Методика і порядок розроблення програм економічного і соціального розвитку регіону.</p> <p>4. Місцеві бюджети як фінансова основа економічного розвитку регіонів. Принципи формування місцевих бюджетів. Доходи місцевих бюджетів. Нормативи відрахувань загальнодержавних податків і зборів до місцевих бюджетів. Місцеві податки та збори. Бюджетні субсидії, субвенції, дотації. Видатки місцевих бюджетів.</p>	
10	<p>Тема 10. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ</p> <p>1. Сутність і мета соціальної політики.</p> <p>1.1. Сутність поняття «соціальна політика».</p> <p>1.2. Мета соціальної політики. Соціальний захист населення. Соціальні гарантії.</p> <p>1.3. Соціальний і ринковий підходи до соціальної політики.</p> <p>2. Основні завдання та показники соціальної політики.</p> <p>2.1. Сутність поняття «рівень життя населення».</p> <p>2.2. Система показників рівня та якості життя населення: соціально-демографічні показники; узагальнюючі показники; показники оплати праці та доходів населення; показники рівня споживання населенням товарів і послуг; показники споживчих настроїв домогосподарств.</p> <p>3. Реальні доходи населення та їх регулювання.</p> <p>3.1. Реальні доходи населення як синтетичний показник добробуту людей.</p> <p>3.2. Баланс грошових доходів і витрат населення, схема та методика розроблення.</p> <p>3.3. Методика розрахунку реальних доходів населення. Державне регулювання доходів населення.</p> <p>4. Регулювання обсягу споживання матеріальних благ і послуг.</p> <p>5. Регулювання ринку праці та зайнятості населення.</p>	4
11	<p>Тема 11. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <p>1. Необхідність охорони навколишнього природного середовища.</p> <p>1.1. Сутність поняття «екологія». Класифікація природних ресурсів.</p> <p>1.2. Стійкість природного середовища до техногенного навантаження.</p> <p>1.3. Сутність природно-антропогенних процесів. Техногенний і сталий типи економічного розвитку. Пасивна та активна екологічна політика.</p> <p>2. Принципи та об'єкти охорони навколишнього природного середовища.</p> <p>2.1. Принципи та об'єкти охорони навколишнього природного середовища.</p> <p>2.2. Сутність екологічної політики в Україні.</p> <p>3. Державне екологічне регулювання.</p> <p>3.1. Сутність екологічного регулювання. Екологічне законодавство.</p> <p>3.2. Управління в сфері охорони навколишнього природного середовища.</p>	4

	<p>3.3.Інструменти екологічного регулювання: екологічна експертиза, моніторинг стану довкілля, екологічні стандарти і нормативи, екологічні програми, кадастри природних ресурсів, зонування територій, санкції за порушення норм екологічного законодавства.</p> <p>4. Державне управління в галузі охорони навколишнього природного середовища.</p> <p>4.1.Система державних органів управління в галузі охорони навколишнього природного середовища.</p> <p>4.2.Функції Верховної Ради, Кабінету Міністрів, Міністерства екології та природних ресурсів України, місцевих державних адміністрацій і т. п. в екологічній сфері.</p> <p>4.3.Роль громадських організацій в екологічній сфері.</p> <p>5. Економічний механізм забезпечення природоохоронної діяльності.</p>	
	Разом	26

6. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. Характеристика державного регулювання національної економіки як явища соціально – економічної реальності.	6
2	Тема 2. Методи аналізу інвестиційної привабливості сегментів ринку. Фактор часу в оцінці витрат і результатів інвестиційної діяльності. Оцінка інфляції та ризиків при прийнятті інвестиційних рішень. Показники економічної ефективності інвестицій. Пряме управління державними інвестиціями.	6
3	Тема 3. Ефективність державної підтримки інноваційних процесів. Витрати на виробництво інноваційного продукту. Ефект інноваційної діяльності. Методи державного регулювання інноваційного процесу в промисловості.	6
4	Тема 4. Державне кредитування. Сприяння розвитку фінансово-промислових груп. Роль державних органів підтримки підприємництва.	6
5	Тема 5. Система органів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Стратегія і тактика зовнішньоекономічної політики України.	6
6	Тема 6. Стимування монополізму та забезпечення конкурентного середовища. Необхідність державного регулювання цін і тарифів підприємств-монополістів. Державне регулювання цін монопольних утворень, у тому числі природних монополій. Декларування цін.	6
7	Тема 7. Регіональні замовлення на поставки продукції для задоволення державних потреб. Завдання та зміст програм економічного і соціального розвитку регіонів. Методика і порядок розроблення програм економічного і соціального розвитку регіону.	6
8	Тема 8. Система трудових балансів. Зведений баланс трудових ресурсів. Баланс ринку праці. Система органів державного регулювання зайнятості населення. Методи державного регулювання зайнятості населення. Державний фонд сприяння зайнятості населення.	6
	Разом	48

7. Індивідуальні завдання

Загальні вимоги до виконання:

1. індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький характер;
2. тип індивідуального завдання – реферат;
3. виконується ІНДЗ з додержанням всіх технічних вимог до письмових робіт. Текст має бути надрукований на принтері через 1,5 міжрядкових інтервали на одному боці аркуша білого паперу формату А4. Шрифт Times New Roman, 14 пт. Текст розміщується на сторінці, яка обмежується полями: ліве – 25 мм, нижнє, верхнє – 20 мм, праве – 15 мм. За обсягом ІНДЗ має складати 15-20 сторінок. ІНДЗ починається з титульного аркуша, за ним розміщують послідовно: зміст ІНДЗ, основний текст (з підзаголовками відповідно до змісту роботи), список використаних джерел (не менше 15), посилання на джерело інформації - обов'язкове;
4. оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання:

Рівень виконання ІНДЗ	К-ть балів
ІНДЗ виконано відмінно: повно висвітлена тема із сформульованими власними висновками	10
Недостатньо повно висвітлена тема із нечітко сформульованими власними висновками	7 – 9
Задовільне виконання ІНДЗ – неповно висвітлено тему без власних висновків студента	4 – 6
Тема висвітлена без чіткого розуміння суті дослідження	1 – 3

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ:

1. Місце національної економіки в системі суспільних наук.
2. Особливості розвитку національної економіки України.
3. Етапи розвитку національної економіки.
4. Сутність економічного потенціалу національної економіки.
5. Особливості виробничо – технологічного потенціалу національної економіки.
6. Особливості природно – ресурсного потенціалу національної економіки України.
7. Ринковий механізм регулювання національних економічних систем.
8. Корпоративне регулювання в господарській системі національної економіки.
9. Фактори оптимізації економічного зростання.
10. Політико – правові аспекти регулювання національної економіки.
11. Системні функції держави і особливості економічного регулювання національної економіки.
12. Поняття екології: принципи та об'єкти охорони навколишнього середовища.

13. Необхідність та особливості охорони навколишнього природного середовища.
14. Державне екологічне регулювання.
15. Економічний механізм забезпечення природоохоронної діяльності.
16. Основні засади зовнішньоекономічної діяльності.
17. Напрямки регулювання торгівельної діяльності.
18. Міжнародна торгівля як елемент національної економіки України.
19. Тарифні і нетарифні методи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
20. Управління іноземними інвестиціями.
21. Роль держави у залученні іноземних кредитів.
22. Сутність економічної безпеки національної економіки.
23. Складові економічної безпеки національної економіки.
24. Методологічні аспекти визначення рівня економічної безпеки.
25. Механізм забезпечення економічної безпеки національної економіки.
26. Міжнародна економічна безпека.
27. Теоретичні засади концепції соціальної ринкової економіки.
28. Сутність і мета соціальної політики.
29. Реальні доходи населення та їх регулювання.
30. Регулювання ринку праці та зайнятості населення.
31. Вплив науково - технічного прогресу на економічний і соціальний розвиток вітчизняної економіки.
32. Концепції науково – технічного прогресу.
33. Необхідність та сутність науково – технічної політики.
34. Основні цілі, напрямки та основні принципи державної науково – технічної політики.
35. Форми та методи реалізації науково – технічної політики.
36. Еволюція концепцій національного природокористування.
37. Особливості національного природокористування.
38. Причини загострення екологічно – економічних суперечностей національної економіки.
39. Механізм регулювання еколого – економічних процесів у національній економіці.
40. Поняття світового господарства: структура, тенденції розвитку. Показники відкритості економіки.
41. Форми і механізми інтеграції національної економіки у світове господарство.
42. Шляхи інтеграції держав у світове господарство.
43. Форми інтеграції у світовому господарстві.
44. Інституціональні форми інтеграції національної економіки у світове господарство.
45. Сутність та значення економічної безпеки.
46. Цілі формування вільних економічних зон та шляхи їх реалізації.

47. Ринкова трансформація грошово – кредитної та фінансової системи в Україні.
48. Порівняльна характеристика ринкової і неринкової грошово – кредитних систем.
49. Види кредитних грошей, їх значення для національної економіки України.
50. Вплив грошово – кредитної політики на економічну стабілізацію та зростання.
51. Фінансово – бюджетне регулювання національної економіки система України.
52. Державне замовлення як засіб задоволення державних потреб.
53. Ринковий механізм регулювання національних економічних систем.
54. Корпоративне регулювання в господарській системі національної економіки.
55. Фактори оптимізації економічного зростання.
56. Політико – правові аспекти регулювання національної економіки.
57. Системні функції держави і особливості економічного регулювання національної економіки.
58. Зміст та основи формування господарського комплексу.
59. Сутність та значення паливно – енергетичний комплексу України.
60. Сутність та значення агропромислового комплексу України.
61. Сутність та значення будівельного комплексу України.
62. Сутність та значення транспорту і зв'язок в національній економіці України.
63. Характеристика економічного потенціалу та його структура.
64. Виробничо – технологічний потенціал національної економіки.
65. Природно – ресурсний потенціал: сутність та характерні ознаки.
66. Демографічний і трудовий потенціал економіки України.
67. Зовнішньоекономічний потенціал економіки України.
68. Напрямки розвитку екологічного потенціалу економіки України.

8. Методи навчання

- пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний (лекція);
- репродуктивний метод (відтворення матеріалу на практичних заняттях із використанням різноманітних вправ та форм самоконтролю);
- дослідницький метод – використовується при виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, коли навчальна робота безпосередньо переростає в наукове дослідження. У даному методі найбільш повно проявляються ініціатива, самостійність, творчий пошук у дослідницькій діяльності.
- ділова гра.

9. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Формою підсумкового контролю успішності навчання є залік.

Питання для підсумкового контролю:

1. Предмет дисципліни "Державне регулювання економіки".
2. Теорії макроекономічного регулювання.
3. Основні типи економічних систем та механізми їх регулювання.
4. Державне регулювання економіки: необхідність, суть, функції, цілі та об'єкти.
5. Економічна політика держави та її види.
6. Особливості управління економікою перехідного типу.
7. Сучасні підходи та принципи державного регулювання економіки.
8. Основні форми впливу держави на соціально-економічний розвиток країни.
9. Методи державного регулювання економіки.
10. Система органів державної влади та їхні функції у сфері управління економікою України
11. Наукові основи макроекономічного планування.
12. Принципи та методи макроекономічного планування.
13. Основні форми державного планування.
14. Стратегічне планування та програмування соціально-економічного розвитку країни.
15. Державний бюджет як головний засіб управління соціально-економічним розвитком країни.
16. Кредитно-грошова політика держави.

17. Вплив держави на ціни і ціноутворення.
18. Підприємництво як об'єкт державного регулювання.
19. Інституційні перетворення як передумова становлення та розвитку підприємництва в Україні.
20. Державне підприємництво та управління державними підприємствами
21. Структура економіки як об'єкт державного регулювання.
22. Міжгалузевий баланс виробництва та розподілу продукції, його роль у державному регулюванні економіки.
23. Сучасний стан структури економіки України та заходи щодо її реформування.
24. Державне регулювання інвестиційних процесів.
25. Сутність, цілі та засоби реалізації державної промислової політик.
26. Державне регулювання відносин в агропромисловому комплексі України.
27. Вплив держави на розвиток сфери товарного обігу.
28. Науково-технічний прогрес та інновації як об'єкти державного регулювання економіки.
29. Державна науково-технічна та інноваційна політика, її сутність, цілі й принципи.
30. Механізм макроекономічного стимулювання, фінансування та регулювання інноваційної діяльності.
31. Необхідність, сутність, цілі та принципи зовнішньоекономічної політики Української держави.
32. Основні форми, методи та інструменти впливу держави на функціонування зовнішньоекономічного сектору.
33. Платіжний баланс як інструмент державного регулювання.
34. Соціальна політика держави: цілі, пріоритети, принципи.
35. Державне регулювання ринку праці.
36. Регулювання доходів та споживання населення.
37. Державне регулювання рівня та якості життя населення.
38. Система соціального захисту населення.
39. Завдання державного регулювання розвитку соціальної інфраструктури.
40. Суть, принципи і цілі регіональної політики Української держави.

41. Основні форми та методи державного регулювання розвитку регіонів.
42. Державні регіональні прогнози і програми.
43. Складові економічної безпеки національної економіки.
44. Сутність та значення економічної безпеки.
45. Цілі формування вільних економічних зон та шляхи їх реалізації.
46. Ринкова трансформація грошово – кредитної та фінансової системи в Україні.
47. Порівняльна характеристика ринкової і неринкової грошово – кредитних систем.
48. Види кредитних грошей, їх значення для національної економіки України.
49. Вплив грошово – кредитної політики на економічну стабілізацію та зростання.
50. Фінансово – бюджетне регулювання національної економіки система України.
51. Державне замовлення як засіб задоволення державних потреб.
52. Ринковий механізм регулювання національних економічних систем.
53. Корпоративне регулювання в господарській системі національної економіки.
54. Методологічні аспекти визначення рівня економічної безпеки.
55. Механізм забезпечення економічної безпеки національної економіки.
56. Міжнародна економічна безпека.
57. Теоретичні засади концепції соціальної ринкової економіки.
58. Сутність і мета соціальної політики.
59. Реальні доходи населення та їх регулювання.
60. Регулювання ринку праці та зайнятості населення.

10.Методи та засоби діагностики успішності навчання

В процесі вивчення дисципліни “Державне регулювання економіки” використовуються наступні методи діагностики успішності навчання:

- поточне опитування;
- розв’язування тестових завдань.

11. Розподіл балів та критерії оцінювання

Шкала оцінювання академічних успіхів слухача – 100-бальна. Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	Зараховано
82 – 89	B	
75 – 81	C	
67 – 74	D	
60 – 66	E	
1 – 59	Fx	Незараховано (з можливістю повторного складання)

Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (30 балів);
2. виконання ІНДЗ, які зараховуються у поточний контроль (10 балів);
3. модульні контрольні роботи (60 балів).

Поточний контроль (40 балів)									Модуль 2	Модульний контроль (60 балів)	Загальна кількість балів	
Модуль 1					Модуль 2							
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				ІНДЗ	Модуль 2	100	
16 балів					14 балів							
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5–6	T 7	T 8	T 9	T 10–11	10	МКР 1	МКР 2	МКР 3
2	2	2	2	4	2	2	2	8		20	20	20

12. Методичне забезпечення

1. Борисюк О. В. Державне регулювання економіки: опорний конспект лекцій для студентів спеціальності «Менеджмент і адміністрування» денної та заочної форми навчання / Укл : О.В. Борисюк. – Луцьк, СНУ імені Лесі Українки, 83 с. – 2013.
2. Борисюк О. В. Державне регулювання економіки: методичні вказівки до практичних занять для студентів спеціальності «Менеджмент і адміністрування» денної та заочної форми навчання / Укл : О.В. Борисюк. – Луцьк, СНУ імені Лесі Українки, 39 с. – 2013.

13.Список джерел

Нормативно-правові акти:

1. Закон України "Про Національний банк України" від 20.05.1999 р., № 679-XIV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.
2. Положення про регулювання Національним банком України ліквідності банків України. Затверджено постановою Правління Національного банку України від 30 квітня 2009 р., № 259. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
3. Положення про надання Національним банком України стабілізаційних кредитів банкам України. Затверджено постановою Правління Національного банку України від 13 липня 2010 р., № 327. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
4. Закон України "Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>.

Навчально- методична література:

1. Боярчук Т. М. Сутність нової парадигми соціального захисту в системі державної політики України / Т. М. Боярчук // Регіональні аспекти розвитку і розміщення продуктивних сил України : зб. наук. пр. кафедри управління трудовими ресурсами і розміщення продуктивних сил ТАНГ. – Тернопіль : Економічна думка, 2004. – Вип. 9. – С. 290-293.
2. Булах Т. М. Сільська молодь – основний ресурс у забезпеченні соціально-економічного відродження села [Текст] / Т. М. Булах //

Формування ринкових відносин в Україні : Збірник наукових праць. – 2011. – Вып. 3. – С. 186 – 190.

3. Васильченко В. С. Державне регулювання зайнятості : [Навч. посіб.] / В. С. Васильченко. – К: КНЕУ, 2003. – 252 с.

4. Гроші та кредит : [Підруч.] / М. І. Савлук, А. М. Мороз, М. Ф. Пуховкіна та ін. / за заг. ред. М. І. Савлука. – Вид. 3-тє, [перероб. та доп.]. – К: Вид-во КНЕУ, 2002. – 598 с.

5. Державне регулювання економіки : [Навч. посіб.] / С. М. Чистов, А. Є. Никифоров, Т. Ф. Куценко та ін. – [Вид. 2-ге, допрац. і доповн]. – К: КНЕУ, 2004. – 440 с.

6. Дідківська Л. І. Державне регулювання економіки : [Навч. посіб.] / Л. І. Дідківська, Л. С. Головка. – К: Знання Прес, 2000. – 209 с.

10. Жулінська К. М. Роль рефінансування банків у забезпеченні їх конкурентоспроможності / К. М. Жулінська // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : зб. наук. праць / за ред. А. О. Спіфанов. – Суми : Вид-во "УАБС НБУ", 2009. – С. 178 – 184.

7. Запара Л. А. Концептуальні засади реформування соціально – трудових відносин в аграрній сфері [Текст] / Л. А. Запара // АгроСвіт : Інформаційно-аналітичний журнал. – 2010. – № 18. – С. 22 – 26.

8. Макаренко А. П. Важливі аспекти державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників / А. П. Макаренко // Бізнес – навігатор. – 2007. – № 2 (12). – С. 25 – 28.

11. Міщенко, С. В. Проблеми забезпечення ліквідності банків на основі використання механізмів рефінансування / С. В. Міщенко // Фінанси України : журнал. – 2009. – № 7. – С. 75 – 88.

15. Непом'ящій С. М. Удосконалення механізму рефінансування банків в Україні в період світової фінансової кризи / С. М. Непом'ящій // Науковий вісник Одеського державного економічного університету : зб. наук. праць – Одеса : Вид-во Одеського ДЕУ. – 2009. – № 19(97). – С. 27– 37.

9. Одінцева Г. С. Теорія та історія державного управління : [навч. посіб.] / за ред. [Г. С. Одінцева, В. Б. Дзюндзюк]. – К: ВД "Професіонал", 2008. – 288 с.

10. Петнеха В. М. Ринок праці : [навч. посіб.] / за ред. В. М. Петнеха. – К: КНЕУ, 1999. – 288 с.

11. Центральний банк і грошово-кредитна політика : [Підруч.] / кол. авт.: А. М. Мороз, М. Ф. Пуховкіна, М. І. Савлук та ін. / за ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Мороза і канд. екон. наук, доц. М. Ф. Пуховкіної. – К: Вид-во КНЕУ, 2005. – 556 с.

12. Шевченко Л. С. Ринок праці: сучасний економіко – теоретичний аналіз : [Монограф.] / Л. С. Шевченко. – Х. : Видавець ФО-П Вапнярчук Н. М., 2007. – 336 с.